

УДК 070-053.2(510)"19"

ГЕНЕЗИС ДИТЯЧОЇ ПЕРІОДИКИ В КИТАЇ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТОЛІТТЯ

Лу Сюй

GENESIS OF CHILDREN'S PERIODICS IN THE CHINA (END OF XIX – EARLY XX CENTURY

Lu Xu

У статті розкрито витоки становлення й розвитку періодичних видань для дітей в Китаї у період кінця ХІХ – початку ХХ століття. З'ясовано, що поява перших дитячих періодичних видань у Китаї припадає на кінець ХІХ століття і пов'язана з виходом у світ 1874 р. у Шанхаї журналу «Дитячий щомісячник». Його засновником став американський місіонер, який вбачав призначення журналу в поширенні християнського вчення, розширенні сфери пізнання дитиною світу, організації дитячого читання й навчання грамоти. Журнал «Дитячий світ» був розрахований на дітей молодшого шкільного віку, включав вірші, оповідання, біографії відомих людей, наукові відомості та ілюстрації та комікси, які було майстерно вигравіровано на мідних пластинах. Виявлено, що подальший розвиток дитячої періодики в країні був тісно пов'язаний із регіональними змінами та політичною структурою Китайської республіки. Рух за нову культуру, що розпочався 4 травня 1915 р., призвів до зміни політичного режиму, поширення в суспільстві західної культури й педагогічних ідей, розвитку видавничої галузі й технологій. Найвпливовішими дитячими виданнями в Китайській Республіці першої третини ХХ століття стали «Дитячий світ», заснований Commercial Press, «Світ хлопчиків», «Juvenile Magazine» («Журнал для неповнолітніх»), які враховували запити різних вікових категорій дітей, брали до уваги зміни в уявленнях дітей про освіту, орієнтувалися на виховання «людини розвиненої цивілізації», сприяли розвитку в дітей читацьких інтересів, літературної грамотності і здібностей до письма. Це позначилося на творчому наповненні дитячих журналів, урізноманітненні їх змісту, розширенні жанрового розмаїття, залученні дітей до висловлення своїх думок, глибшого пізнання один одного й обміну знаннями. Установлено, що від початку Антияпонської та Другої світової війни дитяча видавнича галузь в Китаї занепала. Нова віха в розвитку дитячої періодики в КНР припадає на 1950 рік і пов'язана з виходом у світ нового дитячого журналу «Дитячі часи» («Children's Times»).

Ключові слова: Китай, дитяча періодика, становлення, розвиток, особливості.

The article reveals the origins of the formation and development of periodical publications for children in China in the late XIX – early XX centuries. It was found out that the appearance of the first children's periodical publications in China dates back to the end of the XIX century and it is connected to the publication of the magazine “Children's Monthly” in Shanghai, in 1874. Its founder was an American missionary, who saw the purpose of the magazine in spreading Christian teachings, expanding the scope of the child's knowledge of the world, organizing children's reading and literacy. “Children's World” magazine was designed for primary school children, and it included poems, stories, biographies of famous people, scientific information and illustrations, and comics that were brilliantly engraved on copper plates. It was found out that the further development of children's

periodical publications in the country was closely connected with regional changes and the political structure of the Republic of China. The movement for a new culture, which began on May 4, 1915, led to a change in the political regime, the spread of Western culture and pedagogical ideas in society, the development of the publishing industry and technology. The most influential children's publications in China in the first 30 years of the XX century were “Children's World”, founded by Commercial Press, “Boy's World”, “Juvenile Magazine”, which took into account the needs of different age groups, children's ideas about education. They were focused on the education of “man of advanced civilization”, contributed to the development of children's reading interests, literary literacy and writing skills. All these factors influenced the creative content of children's magazines, diversifying their content, expanding genre diversity, involving children in expressing their opinions, deeper knowledge of each other and exchange of knowledge. It has been established that the children's publishing industry in China has declined since the beginning of the Anti-Japanese War and World War II. A new milestone in the development of children's periodicals in China dates back to 1950 and is associated with the publication of a new children's magazine “Children's Times”

Key words: China, children's periodical publications, formation, development, features.

Загальна постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. На порозі третього тисячоліття в Україні простежується тенденція до проведення історико-педагогічних досліджень, зокрема компаративних. Це зумовлено тим, що сьогодні без реконструкції історико-педагогічного процесу неможливо розв'язати проблему вибору оптимальних шляхів, методів, засобів навчання й виховання особистості, яка була б здатна в умовах глобальних викликів, конфліктного світу, поглиблення кризи гуманістичної культури зберігати в соціальному бутті людський вимір, надавати позитивного імпульсу культурному розвитку суспільства. Окрім цього, порівняльні історико-педагогічні дослідження дозволяють розв'язати суперечність між неповторним розмаїттям продуктів історико-педагогічного процесу, його регіональних, національних, цивілізаційних, особистісно-індивідуальних форм і непинним перетворенням цього процесу на акт взаємодії різних педагогічних традицій в рамках окремих цивілізацій, культур, регіонів у різні історичні періоди.

Зазначене вище актуалізувало дослідження проблеми становлення й розвитку дитячої літератури, зокрема періодики, як в Україні, так і в інших країнах світу на різних етапах історичного поступу.

Аналіз основних досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даного завдання. У науковому просторі України вивчення дитячої періодики з позицій педагогіки і журналістики було започатковане ще в першій третині ХХ століття (М. Биковець, Л. Гострий, А. Журавський, С. Кільколик, В. Лір, М. Миронов, І. Петровський, О. Попов, В. Таран, Я. Чепіга та ін.). Надалі радянська і пострадянська історіографія збагатилася науковими напрацюваннями в цій царині С. Гармаш, І. Зайченка, В. Зябка, Е. Панасенко, К. Присяжнюка, А. Пугач, Н. Коляди та ін. Утім, названі дослідники аналізували дитячу пресу виключно в національному вимірі, залишаючи поза увагою цивілізаційно-порівняльні аспекти.

Формулювання цілей / завдань статті. Мета статті – з'ясувати витоки становлення й розвитку періодичних видань для дітей в КНР у період кінця ХІХ

– початку ХХ століття, виявити їх особливості для встановлення спільних і відмінних рис у розвитку цього феномену на різних історичних етапах поступу України і КНР.

Виклад основного матеріалу. В КНР перше видання для дітей – журнал «Дитячий щомісячник» – було засноване 1874 року в Шанхаї, на тринадцятому році правління Тунчжи за часів династії Цин (胡从经, 1982). Цей журнал призначався для учнів початкової школи і мав на меті розширити сферу пізнання дитиною світу. Зміст журналу включав вірші, оповідання, біографії відомих людей, наукові відомості та ілюстрації, які було майстерно вигравіровано на мідних пластинах. Водночас журнал слугував підґрунтям для організації дитячого читання. Текст літературних творів був надзвичайно простим, легко читався і супроводжувався численними яскравими ілюстраціями художників. Наприклад, оповідання «Пісні фонетичного алфавіту», написане Сюй Дішаном, супроводжувалося зображенням ліан, які утворювали декоративне мереживо, а на лозах розміщувалися маленькі розумні комахи, такі, як цикади та смугасті комахи. Казку Чжен Чжендуо «Робота вітру» ілюстрували зображення хлопчика і дівчинки, між ними розміщувалося двоє милих цуценят, які доповнювали постаті дітей, утворюючи досить змістовний декоративний малюнок.

Зауважимо, що засновником журналу «Дитячий щомісячник» був американський місіонер, тому поширення християнського вчення слугувало одним із ключових змістових напрямів видання. Водночас журнал великого значення надавав поширенню культурних і наукових знань серед дитячої аудиторії, ознайомленню з більш розвиненою західною цивілізацією. Наукові знання прищеплювали юним читачам у формі «Легкого пізнання астрономії», яка містила оповідання такого змісту: «Коротка розмова про Землю», «Про сонячне і місячне затемнення», «Про комету метеоритного потоку» тощо. У рубриці «Нотатки для подорожі» розміщувалася інформація про «Заборонене місто», «Шанхай», «Японію», «Америку» тощо.

Окреме місце в «Дитячому щомісячнику» посідали ілюстрації технологічного процесу. Наприклад, у сімнадцятому номері журналу, опублікованому восени 20-го року Гуансю, було представлено окремий розділ під назвою «Чай». Він містив зображення процесів «збирання чаю», «готування в горщику», «сушіння на столі», «сушіння в печі», «просіювання в кошику» та інші процедури, які супроводжували текст про виготовлення чаю. Таке поєднання тексту й ілюстрацій дозволяло дітям легше зрозуміти процес вирощування і приготування чаю (邓绍根, 2001, с. 29–30).

Одночасно журнал друкував і невелику кількість оригінальних літературних творів, зокрема «Езопові байки». Так, в одному з номерів «Дитячого щомісячника», який побачив світ у середині осені місяця другого року Гуансю (1876), було надруковано «Байку про міногу». Іншим прикладом слугує байка «Змія і черепаха перемагають», опублікована в квітневому номері «Дитячого щомісячника» на третьому році Гуансю (1877). Вони є першоосновою створення сучасних літературних творів для дітей.

Щодо ілюстрацій, то редактори журналу «Дитячий щомісячник» більше тяжіли до наслідування західної перспективи і світлотінювих методів. Для переважної більшості зображень характерні чіткі чорно-білі контури з тривимірним відчуттям. Вони були більш привабливими, ніж «вишиті зображення» з нечіткими візерунками в книгах з дерев'яних гравюр, які були поширеними під час пізньої династії Цин. У такий спосіб друкували зображення «Пейзажу річки Янцзи», «Ніагарського водоспаду» та інших зображень пейзажів та тварин. За свідченням дослідників, сторінки журналу з малюнками і текстами дуже полюбили маленькі читачі, які мали змогу «бачити дивне зовні». Це дозволяло розвивати в них просторову уяву й кругозір (譚倚云, 2020, с. 55–57).

Більшість номерів журналу «Дитячий щомісячник» окрім оповідань, казок, байок, що супроводжувалися ілюстраціями і малюнками до них, містила ще й комікси. Поява дитячих коміксів перетворила журнал на суцільну колекцію. В одній сітці нараховувалося 4, 6 або 8 коміксів. Найдовша сітка нараховувала понад 100 коміксів, які однією змістовою лінією проходили через декілька десятків послідовних номерів, утворюючи велику публікацію («картинну історію»).

Усього «Дитячий щомісячник» налічував майже 40 томів. Згідно з дослідженням Ху Цунджін «Дитяча література пізньої Цин»: «Початкова версія „Дитячого щомісячника” еквівалентна поточним тридцяти двом відкритим книгам, одному тонкому тому зі свинцевим друком і одному випуску на місяць» (胡从经 1982, с. 44–48). Це найстаріший дитячий журнал в новітній історії КНР і одне з найдавніших ілюстрованих видань для дітей, що відіграло позитивну роль для поширення просвітництва, культурних і наукових знань. На значний освітній і виховний потенціал цього журналу вказують дослідники китайської дитячої літератури. На їхнє переконання, журнал всіляко «сприяв розвитку дитячої мудрості та емоцій, забезпечуючи дітей відповідними матеріалами для читання. Він задовольняв дитячі інстинктивні інтереси спрямовував їх у потрібне русло» (邓绍根, 2001, с. 29–30).

Зауважимо, що на четвертому році існування Китайської Республіки журнал було перейменовано на Кайфенбао (戈公振, 2014).

Окрім «Дитячого щомісячника», в Китаї місіонери заснували декілька інших видань, таких як «Дитячий ілюстратор», «Ілюстрація для дорослих» тощо (胡从经, 1982, с. 44–48).

Водночас у 1903 році Цай Юаньпесем і Чжан Тайяном було започатковано дитячу газету «Дитячий світ». Мета газети вбачалася у передачі знань дітям і пропаганді революції. Основними дописувачами газети виступали Цянь Дуаньсян, Ву Іцинь та Чень Цзюньян. Зміст кожного випуску включав відомості з історії і топографії різних країн світу, хімії, природних ресурсів тощо. Доволі часто номери газети вміщували окремі рубрики у вигляді спеціальних тем для пропагування демократичної революції та критики суспільного ладу того часу, як-от: Цянь Дуаньсян «Про Свободу», Ву Іцинь «Статус хлопчика» тощо.

Показово, що редактори газети брали до уваги здібності дітей до читання, обирали популярний мовний стиль і здебільшого зосереджували в статтях увагу

на цілях патріотичної пропаганди, наприклад: «На жаль, китайці такі жалюгідні», «Волонтерська команда» тощо. Вони послідовно працювали над «розкриттям народної мудрості і вихованням людини розвиненої цивілізації», активно заохочували «не піддаватися гнобленню варварських монархів», що мало суттєвий вплив на формування світогляду дітей. У червні 1903 року, після виходу в світ 33-го номера газети, «Патріотичне товариство», яке виступило патроном дитячої газети, було закрито через справу «Су Бао» і змушене було призупинити її видання (裘影萍, 30.05.2013).

На початку ХХ століття, після появи «теорії, орієнтованої на дитину» американського педагога Джона Дьюї, названа концепція поширилася і на дитячу літературу, зокрема періодику багатьох країн світу, зокрема Китаю. Якщо раніше серед китайської громадськості переважав погляд на дітей як на дорослих, які «ще не вирости», а дитяча література наповнювалася переважно просвітницькими матеріалами для навчання грамоти, то тепер дітей стали розглядати як самостійну соціальну групу. Поступово набула поширення концепція «творення дітей» (邵凤兰, 2015).

Зокрема, саме в цей час в Китайській республіці було започатковано видання дитячого журналу під назвою «Світ хлопчиків». Спочатку це було щоденне видання, яке нараховувало 3 сторінки в номері; з 21-го випуску його було змінено на дводенний номер з 6 сторінками в номері; з 31-го випуску – на десятиденний з 50 сторінками в номері. Порівняно з попередніми дитячими виданнями, журнал «Світ хлопчиків» брав до уваги як вікові, так і статеві особливості дітей. Це був значний прогрес в еволюціонуванні концепції дитинства. Завдяки таким інноваціям, новизні тексту, гарній читабельності та швидкому циклу публікацій журнал користувався значною популярністю серед дитячої читацької аудиторії.

Подальший розвиток дитячої періодики в країні був тісно пов'язаний із регіональними змінами та політичною структурою Китайської республіки. Видавнича галузь за часів пізньої династії Цин була обмежена видавничою політикою та видавничими технологіями. Її розвиток був досить повільним. Рух за нову культуру, що розпочався 4 травня 1915 року, приніс нові можливості для розвитку видавничої галузі. Західний погляд на освіту дітей справив суттєвий вплив на ідеологічні та культурно-освітні кола Китаю. Після створення націоналістичного уряду в Нанкіні більшість видавництв змінили свій видавничий напрямок і почали орієнтуватися на друк дитячих книжок. Це певною мірою сприяло розвитку дитячих видань, зокрема, появі спеціалізованих дитячих видавничих установ – Дитячих книгарень, ринку дитячої книги (朱自强, & 王志庚, 2021).

Окрім того, популярною стала народна мова. Дитячі журнали, спочатку написані класичною китайською мовою, змінили спосіб оповіді й почали друк народною мовою. Серед них «Juvenile Magazine» (1911–1933 pp.), заснований Commercial Press. Цей журнал має понад 20-річну історію і більш повно відображає розвиток дитячої літератури та дитячої періодики в Китаї пізнішого періоду Династії Цин, уряду Бейян, раннього уряду Гоміньдан. Першим

головним редактором журналу став Сунь Юсю. Ранній «Juvenile Magazine» продовжував письменницькі звички пізньої династії Цин і використовував метод письма класичної китайської мови. Незважаючи на те, що до текстів журналу стали додавати речення для читання вголос, його все одно було важко читати. Утім мова письма, як правило, була народною. Наприклад, у статті «Походження бавовни», надрукованій у третьому томі журналу за 1911 р., зазначалося: «Бавовна спочатку не належала Китаю, а слугувала спеціалізацією островів Південно-Китайського моря та Західних регіонів. Під час пізньої династії Сун Мін і ранньої династії Юань, люди з Гуандун і Фуцзянь відкрили острови Наньян і отримали звідти насіння».

Починаючи з першого номеру, журнал включав тексти на актуальні теми, зокрема в галузі мистецтва, охорони здоров'я, історії, природознавства, географії тощо. Журнал був розрахований на дітей старшого шкільного віку. Після 1922 року зміст журналу став більш літературним, а мова – простішою та легшою для читання, придатною для старшокласників і молоді (邱源子, 2019, с. 22).

1933 року Сяншанським благодійним дитячим фондом було започатковано дитячий щомісячний журнал («Xiaosheng Vimonthly»), який вели самі діти. Усі статті, що входили до нього, були написані самими дітьми. Журнал надавав дітям можливість для висловлення своїх думок, глибшого пізнання один одного, обміну знаннями.

Зазначимо, що у 20–30-ті роки XX століття в Китаї набула поширення й перекладна дитяча література: Ганс Крістіан Андерсен, брати Грімм, Оскар Уайльд та інші всесвітньо відомі письменники дитячої літератури. З'являється плеяда китайських письменників дитячої літератури, серед яких Бін Сінь, Чень Бочуй та ін. Зважаючи на це, дитячі журнали стали включати до своїх номерів значну кількість літературних творів або перекладів. Так, журнал «Дитячий світ» першим опублікував на своїх сторінках один із найвідоміших творів дитячої літератури «Опудало» Є. Шентао. Крім того, були додані рубрики «Пояснення слів і речень», «Рекомендації щодо письма» та «Практика письма», які мали на меті формувати літературну грамотність дітей та покращувати їхні здібності до письма шляхом ознайомлення з найкращими іноземними літературними творами (许军娥, 30.09.2009, с. 5).

Від початку Антияпонської війни та Другої світової війни дитяча видавнича галузь в Китаї знову зазнала певного занепаду. Видавничі організації були змушені переміститися на південний захід та інші тилові райони країни, а переважна більшість дитячих періодичних видань додала контент, пов'язаний з пропагандою антияпонської війни.

Нова віха в розвитку дитячої періодики в Китаї пов'язана з виходом у світ нового дитячого журналу «Дитячі часи» («Children's Times») 1 квітня 1950 р. Його засновником стала Сунг Чінг Лінг – членкиня Комуністичної партії Нового Китаю, засновниця Китайської асоціації добробуту.

Висновки й перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Проведене дослідження дає підстави для висновку, що поява перших дитячих періодичних видань у Китаї припадає на кінець XIX століття і пов'язана з

виходом у світ журналу «Дитячий щомісячник». Журнал орієнтувався переважно на організацію навчання дітей й ставив за мету сприяти пізнанню дитиною світу, навчання грамоті й організацію читання. Суттєвий вплив на еволюціонування дитячої періодики в Китаї мали ідеологічні й політичні чинники, що зумовлювали зміну політичного режиму, поширення в суспільстві західної культури й педагогічних ідей, розвиток видавничої галузі й технологій. Найвпливовішими дитячими виданнями в Китайській Республіці першої третини ХХ століття стали «Дитячий світ», заснований Commercial Press, «Світ хлопчиків», «Juvenile Magazine» («Журнал для неповнолітніх»), які враховували запити різних вікових категорій дітей, брали до уваги зміни в уявленнях дітей про освіту, орієнтувалися на виховання «людини розвиненої цивілізації», сприяли розвитку в дітей читацьких інтересів, літературної грамотності і здібностей до письма. Це позначилося на творчому наповненні дитячих журналів, урізноманітненні їх змісту, розширенні жанрового розмаїття, залученні дітей до висловлення своїх думок, глибшого пізнання один одного й обміну знаннями.

Дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми. Подальшого вивчення потребують питання періодизації розвитку дитячої преси в КНР упродовж другої половини ХХ – початку ХХІ століття, встановлення спільних і відмінних рис у розвитку цього феномену на різних історичних етапах України і КНР.

Список використаних джерел

- Зайченко, І. (2006). Ідея української національної школи в пресі другої половини ХІХ – початку ХХ століття. *Історико-педагогічний альманах*, 2, 43–49.
- Зябкин, В. Е. (1987). *Педагогические журналы в становлении советской трудовой школы*. Вища школа.
- Панасенко, Е. А. (2001). *Идеал учителя у вітчизняній педагогічній журналістиці другої половини ХІХ – початку ХХ ст.* [Автореф. дис. канд. пед. наук]. Луганський державний педагогічний університет імені Т. Шевченка.
- 胡从经 [Ху Цунджін]. (1982). *晚清儿童文学钩沉* [Дитяча література за часів пізньої династії Цин]. 上海 [Шанхай]: 少年儿童出版社 [Дитяче видавництво], 1982. [in Chinese]
- 邓绍根 [Ден Шаоген]. (2001). 近代“启蒙第一报”- “小孩月报” [“Перша газета просвітництва” в новітні часи – “Дитячий щомісячник”]. *出版广场* [Видавничий майдан], 6, 29–30. [in Chinese]
- 谭倚云 [Тан Іюнь]. (2020). 浅析“小孩月报”的传播及其图画 [Короткий аналіз змісту “Дитячого щомісячника” та його малюнків]. *大众文艺* [Популярна література та мистецтво], 9, 55–57. [in Chinese]
- 戈公振 [Ге Гунчжень]. (2014). *中国报学史* [Історія китайських журналів]. 中国和平出版社 [China Peace Publishing House]. [in Chinese]
- 裘影萍 [Цю Інпін]. (30.05.2013). 我国近代最早儿童报纸 [Найперша дитяча газета в сучасній моїй країні]. *人民政协报* [Народна політична консультативна нарада]. [in Chinese]
- 邵凤兰 [Шао Фенлан]. (2015). 杜威教育思想对中国近代教育思想的影响 [Вплив освітньої думки Дьюї на сучасну китайську освітню думку]. У: *小品文选刊*. 下 2 [Антологія есеїв: Ч. II], (с. 1). [in Chinese]
- 朱自强, & 王志庚 [Чжу Цзицян, & Ван Чжиген]. (2021). *民国时期儿童期刊汇编* [Збірка дитячих періодичних видань у Китайській республіці]. 国家图书馆出版社 [Видавництво Національної бібліотеки]. [in Chinese]
- 邱源子 [Цю Юаньцзи]. (2019). “少年杂志”之“新少年”建构 (1914–1921) [Побудова “нової молоді” в “Juvenile Magazine”]. *青年记者* [Молодіжний репортер], 21, 2. [in Chinese]
- 许军娥 [Сю Цзюньє]. (30.09.2009). 论叶圣陶“稻草人”的经典化历程 [Про процес канонізації «Опудало» Є Шентао]. *昆明学院学报* [Журнал Куньмінського університету]. [in Chinese]

References

- Zaichenko, I. (2006). Ideia ukrainskoi natsionalnoi shkoly v presi druhoi polovyny 19 – pochatku 20 stolittia [The idea of the Ukrainian national school in the press of the second half of the 19th and early 20th centuries]. *Istoryko-pedahohichnyi almanakh* [Historical and pedagogical almanac], 2, 43–49. [in Ukrainian]
- Zjabkin, V. E. (1987). *Pedagogicheskie zhurnaly v stanovlenii sovetskoj trudovoj shkoly* [Pedagogical journals in the development of the Soviet labor school]. Vyshcha shkola.
- Panasenko, E. A. (2001). *Ideal uchytelia u vitchyznianiі pedahohichnii zhurnalistytsi druhoi polovyny 19 – pochatku 20 st.* [The ideal of the teacher in the domestic pedagogical journalism of the second half of the 19th and early 20th centuries]. [Avtoref. dys. kand. ped. nauk]. Luhanskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni T. Shevchenka.

- Hú Cóngjīng [Hu Congjing]. (1982). *Wǎn qīng értóng wénxué gōuchén* [Children's Literature in the Late Qing Dynasty]. Shànghǎi: Shàonián értóng chūbǎn shè [Shanghai: Children's Publishing House]. [in Chinese]
- Dèng Shàogēn [Deng Shaogen]. (2001). Jìndài "qǐmèng dì yī bào" – "xiǎohái yuè bào" [Modern "Enlightenment No. 1" – "Children's Monthly"]. *Chūbǎn guǎngchǎng* [Publishing Square], 6, 29–30. [in Chinese]
- Tán Yīyún [Tan Yiyun]. (2009). Qiǎn xī "xiǎohái yuè bào" de chuánbò jí qí túhuà [A brief analysis of the dissemination of "Children's Monthly Newsletter" and its pictures]. *Dàzhòng wényì* [Popular Literature and Art], 9, 55–57. [in Chinese]
- Gē Gōngzhèn. (2014). *Zhōngguó bào xué shǐ* [History of Chinese Journals]. Zhōngguó héping chūbǎn shè [China Peace Publishing House]. [in Chinese]
- Qiú Yǐngpíng [Qiu Yingping]. (30.05.2013). Wǒguó jìndài zuìzǎo de értóng bàozhǐ [The earliest children's newspaper in modern my country]. *Rénmín zhèngxié bào* [People's Political Consultative Conference]. [in Chinese]
- Shào Fènglán [Shao Fenglan]. (2015). Dùwēi jiàoyù sīxiǎng duì zhōngguó jìndài jiàoyù sīxiǎng de yǐngxiǎng [The Influence of Dewey's Educational Thought on Modern Chinese Educational Thought]. In: *Xiǎopǐnwén xuǎnkān: Xià 2* [Selected Essays: Part II] (p. 1). [in Chinese]
- Zhū Ziqiáng, & Wáng Zhìgēng [Zhu Ziqiang, & Wang Zhigeng]. (2021). *Mínguó shíqī értóng jī kān huìbiān* [A Collection of Children's Periodicals in the Republic of China]. Guójiā túshū guǎn chūbǎn shè [National Library Press]. [in Chinese]
- Qiū Yuánzi [Qiu Yuanzi]. (2019). "Shàonián zázhi" zhī "xīn shàonián" jiàngòu [The Construction of "New Youth" in "Juvenile Magazine"] (1914–1921). *Qīngnián jìzhě* [Young Reporter], 21, 2. [in Chinese]
- Xǔ Jūn'é [Xu Jun'e]. (30.09.2009). Lùn yèshèngtáo "dàocǎorén" de jīngdiǎn huà lìchéng [On the canonization process of Ye Shengtao's "scarecrow"]. *Kūnmíng xuéyuàn xuébào* [Journal of Kunming University]. [in Chinese]

Лу Сюй

Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, м. Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-5796-86767840480@qq.com>

Lu Xu

Applicant of the third (educational-scientific) level of higher education, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0001-5796-86767840480@qq.com>